

Nr 134.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1926 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor.

(2:a avd.)

Uti en inom första kammaren av herr *J. P. Johansson* väckt motion, nr 110, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har hemställts, att riksdagen ville till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Under en följd av år har riksdagen beviljat anslag dels till anordnande, dels till understödjande av fortbildningskurser i olika ämnen för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor. Senast beviljade 1921 års riksdag på extra stat för år 1922 till fortbildningskurser för ifrågavarande lärare följande reservationsanslag, nämligen: till fortbildningskurser i allmänhet 75,000 kronor, till särskilda fortbildningskurser i gymnastik 41,600 kronor, till särskilda kurser i skolträdgårdsskötsel 19,300 kronor samt till särskilda kurser i simning och livräddning 4,680 kronor, samtliga anslagsposter att utgå enligt Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna gott föreskriva. Skolöverstyrelsen gjorde framställning om anslag till liknande fortbildningskurser för år 1923. Vid anmälan av anslagsbehoven under riksstatens åttonde huvudtitel för första halvåret 1923 förklarade dåvarande departementschefen, att han icke ansåg anslag för dessa ändamål borde för sistnämnda tid hos riksdagen äskas. Departementschefen framhöll, att de statsfinansiella förhållandena nödvändiggjorde den allra största sparsamhet med statens medel samt att ifrågavarande kurser visserligen vore för sitt ändamål fördelaktiga men dock icke alldeles oundgängliga. För budgetåret 1923—1924 har anslag för ändamålet icke varit uppfört å riksstaten, och ej heller för budgetåren 1924—1925 eller 1925—1926 har förslag i detta hänseende från Kungl. Maj:ts sida framlagts. I ovanberörda motioner har nu yrkats på ett återupptagande av statens understödjande av de s. k. allmänna

fortbildningskurserna med det belopp, som senast varit för dessa kurser anvisat.

Vid 1925 års riksdag förelåg en motion av en liknande innebörd som den nu ifrågavarande. Utskottet, som icke fann sig böra förordade motionen, uttalade dock den förhoppningen, att Kungl. Maj:t skulle finna utväg att i den statsreglering, som komme att föreläggas 1926 års riksdag, inrymma nödiga medel för ändamålet. Något förslag i ämnet har emellertid icke nu förelagts riksdagen.

Enligt utskottets mening fylla dessa kurser en så betydelsefull uppgift, att deras fortsatta uppskjutande icke är tillrädligt och i längden kan verka hindersamt för lärarnas frivilliga fortsatta utbildning. Utskottet tillmäter dessa kurser en synnerlig stor betydelse och vill förordade, att medel för ändamålet nu anvisas. I fråga om anslagsbeloppet anser utskottet, att detsamma bör av statsfinansiella skäl för närvarande begränsas till 60,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av herr J. P. Johanssons ovanberörda motion I:110, till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor att utgå enligt Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Stockholm den 14 maj 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, A. F. Vennersten, Oscar Olsson, J. L. Widell, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, E. J. G. Rosén, C. J. G. Swartz, J. Pålsson* och *I. H. E. Pauli*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, S. Bengtsson* i Norup, *P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *E. Kristensson* i Göteborg, *J. Jönsson* i Revinge, *O. Nilsson* i Örebro, *B. F:son Holmgren, S. J. Karlsson* i Nynäshamn, *S. Persson* i Fritorp och *P. C. Jonsson*.

Reservationer:

av herrar *A. C. Lindblad, J. Nilsson* i Malmö, *J. Pålsson, P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *B. F:son Holmgren, S. Persson* i Fritorp och *P. C. Jonsson*, vilka ansett, att utskottets utlåtande och förslag bort hava följande lydelse:

»Under en följd — — — — — kurser anvisat.

Vid 1925 års — — — — — för ändamålet. Något förslag i ämnet har icke heller nu förelagts riksdagen.

Då emellertid utskottet fortfarande hyser den uppfattningen, att Kungl. Maj:t måtte finna utväg att i en kommande slutreglering inrymma nödiga medel för ändamålet, anser sig utskottet icke böra tillstyrka den föreliggande motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att herr J. P. Johanssons ovanberörda motion I:110 icke må vinna riksdagens bifall.»;

av herrar *J. L. Widell* och *O. Nilsson* i Örebro.
